

Mustafa Kemal'in Gençlik Dönemi ve Fikir Hayatı

8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük — Bir Kahraman Doğuyor

"Fikir
hayatı
milletleri
yaşatır."

Bir liderin fikir dünyasını
kimler ve hangi olaylar
şekillendirir?

SELANİK

Fikir dünyasını şekillendiren unsurlar

Selanik, askerî okullar, öğretmenler,
arkadaşlar, kitaplar ve fikir akımları

Mustafa Kemal'in
fikirleri, yaşadığı dönem,
çevresi ve karşılaştığı
düşüncelerle şekillendi.

Selanik

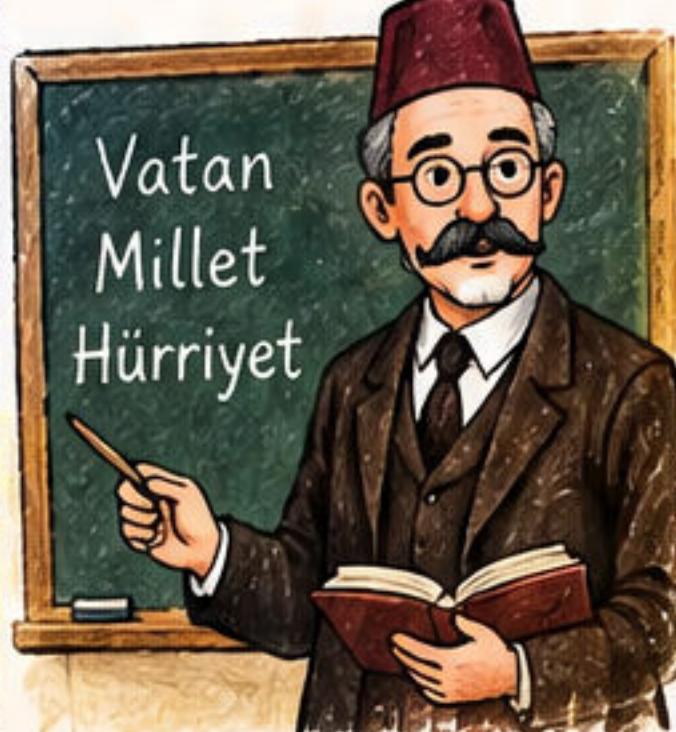
Çok kültürlü yapısıyla
farklı düşüncelerin
buluştuğu bir şehir.

Askerî Okullar

Mustafa Kemal'in
disiplin, vatan sevgisi
ve liderlik özelliklerinin
geliştiği ortam.

Öğretmenler

Düşüncelerini
zenginleştiren,
yeni ufuklar açan
rehberler.

Arkadaşlar

Fikir alışverişi
yaptığı, birlikte
düşündüğü
dostları.

Kitaplar ve Fikir Akımları

Okuduğu eserler ve
tanıştığı fikir akımları,
dünya görüşünü
derinleştirdi.

Büyük düşünceler, güçlü bir gençlikte filizlenir.

@engindemirci44

Sayfa 1 / 16

Daha aydınlık
derinleşir...

Selanik'te Çok Renkli Bir Çocukluk

Mustafa Kemal 1881 yılında
Selanik'te doğdu.

Selanik; farklı milletlerden
ve dinlerden insanların birlikte
yaşadığı, hareketli bir Osmanlı
şehriydi.

Bu çok kültürlü ortam, dünyayı birçok pencereden
görme alışkanlığını güçlendirdi.

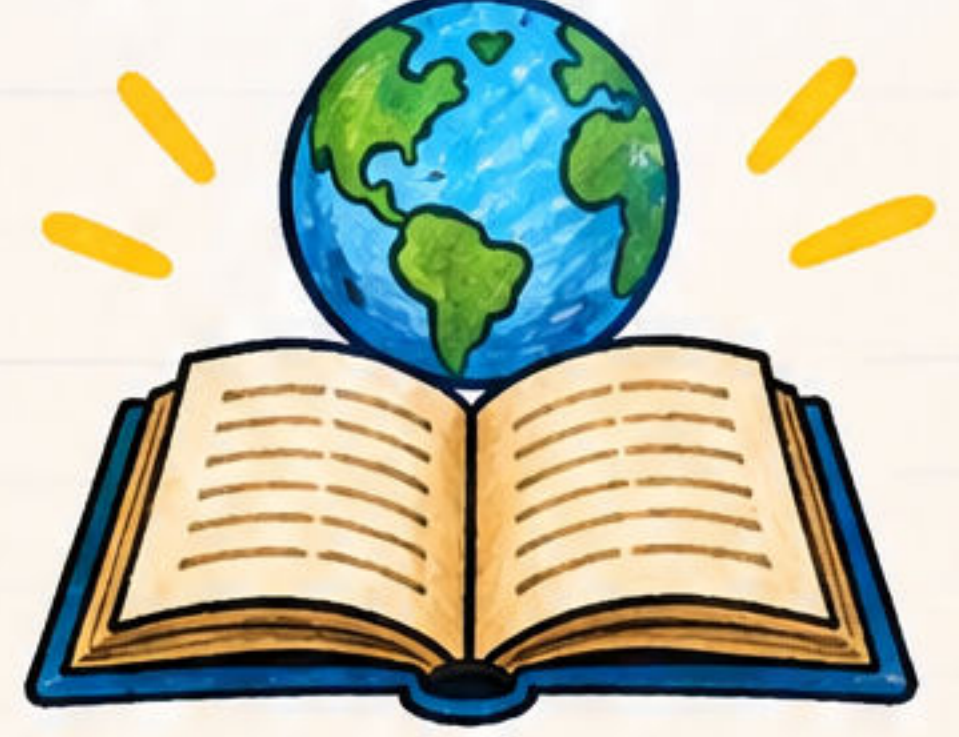
çok kültürlülük

farklılıklara saygı

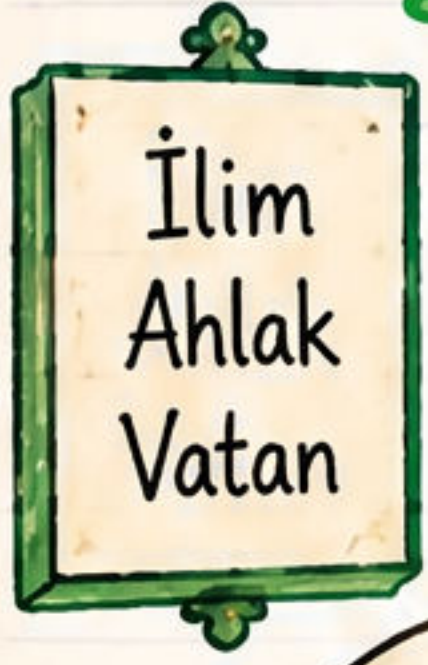

açık fikirli olma

Bir şehir insanın
düşüncelerini nasıl
etkileyebilir?

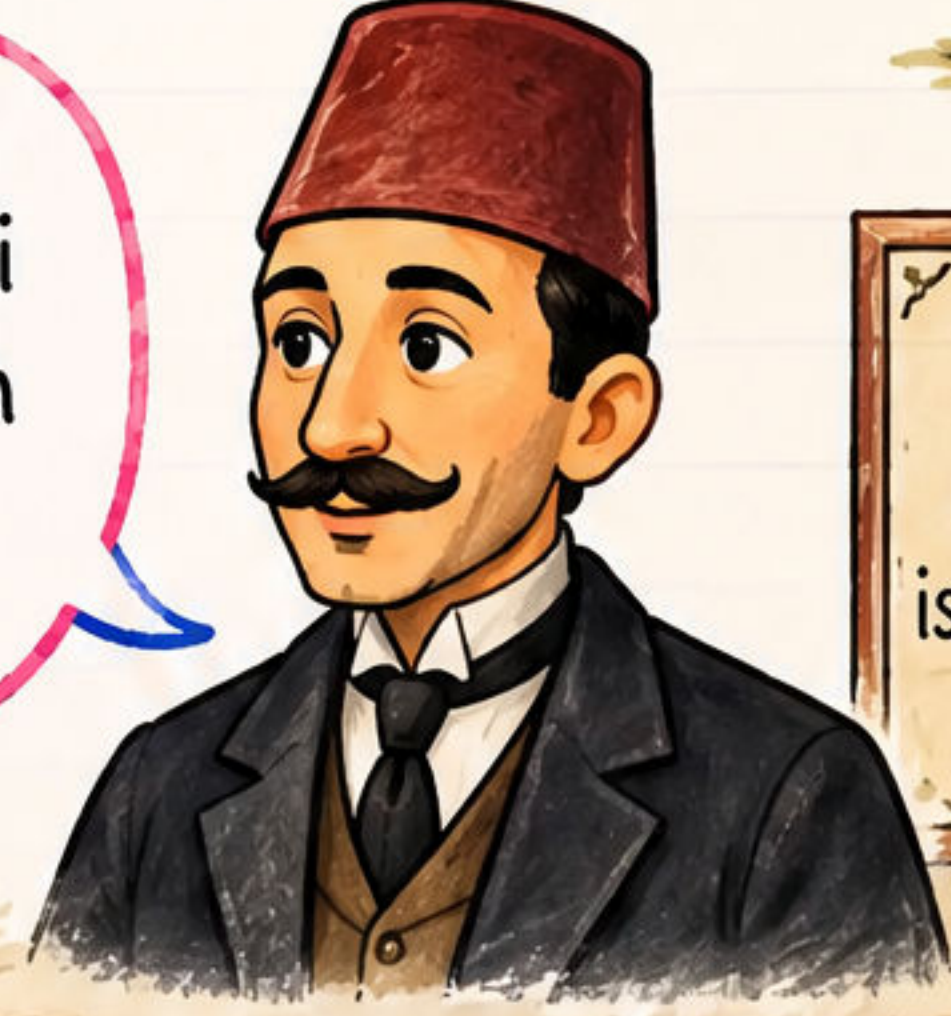

İlk Öğretmen ve İlk Okul: Şemsi Efendi Mektebi

Zübeyde Hanım mahalle mektebini, Ali Rıza Efendi ise modern usulde eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ni istedi.

Şemsi Efendi ezber yerine anlayarak öğrenmeyi ve sorgulamayı önemserdi.

Etkisi: Mustafa Kemal küçük yaşta sorgulayarak öğrenmeyi tanıdı.

Ezberlemek

- Bilgiyi olduğu gibi tekrar etmektir.
- Genellikle kısa süreli hatırlanır.
- Soru sormadan öğrenmektir.
- Bilgiyi günlük hayatla ilişkilendirmek zordur.

Anlayarak öğrenmek

- Bilgiyi anlamak ve yorumlamaktır.
- Daha kalıcıdır.
- Soru sormayı ve düşünmeyi gerektirir.
- Bilgiyi günlük hayatla ilişkilendirmek daha kolaydır.

Sen nasıl daha iyi öğreniyorsun?

Selanik Askeri Rüştiyesi ve 'Kemal' Adı

Selanik
Askeri Rüştiyesi
(1893)

1893'te kendi kararıyla
Selanik Askeri Rüştiyesi'ne
girdi.

Matematik öğretmeni
Yüzbaşı Mustafa Bey,
aynı adı taşıyan
öğrencilerden ayırmak
ve başarısını vurgulamak
için adına '**Kemal**' ekledi.

Başarı +
öğretmenin fark etmesi

Mustafa Kemal

Kemal: olgunluk, bilgi ve başarı çağrışımları

Manastır Askeri İdadisi: Tarih ve Hürriyet Bilinci

Tarih öğretmeni Topçu Kolağası Mehmet Tevfik Bey, Avrupa ve dünya tarihini anlatarak ufkunu açtı.

Fransız İhtilali'nden söz ederek "hürriyet" kavramını tanıttı.

"Bana yeni bir ufuk açtı, ona minnet borcum var."

Öğrendiklerim ve Kazandıklarım

Tarih bilgisi

hürriyet bilinci

geniş ufuk

Tarih bize sadece geçmişi değil, daha aydınlık bir geleceği de gösterir.

Arkadaşları ve Yerli Yazarların Etkisi

Fikirler, insanı değiştirir; iyi arkadaşlar ufkunu açar.

Manastır - 1896

Mustafa, Manastır Askerî İdadisi'nde okurken arkadaşlarıyla fikir alışverişi yaptı, yerli yazarların eserlerini okudu. Bu sohbetler, düşünce dünyasının gelişmesinde önemli rol oynadı.

Ömer Naci

Ömer Naci — Namık Kemal'in vatan ve hürriyet şiirlerini tanıttı.

Namık Kemal

Namık Kemal — Vatan ve hürriyet düşüncelerini güçlendirdi.

Vatan
Hürriyet
Millet

Mehmet Emin Yurdakul

Mehmet Emin Yurdakul — Türk kimliği ve millî gurur duygusunu öne çıkardı.

Mehmet Asım Efendi

Mehmet Asım Efendi — Şiirden vazgeçirip askerlik hedefine yönlendirdi.

Bir arkadaş, bir kitabın kapısını nasıl açabilir?

İstanbul Yılları:

Harp Okulu ve Harp Akademisi

1899 — Harp Okulu → 1902 — Harp Akademisi

İstanbul'da askerî eğitim alırken sadece askerlik değil, düşünmeyi de öğrendim.

İstanbul Harp Okulu

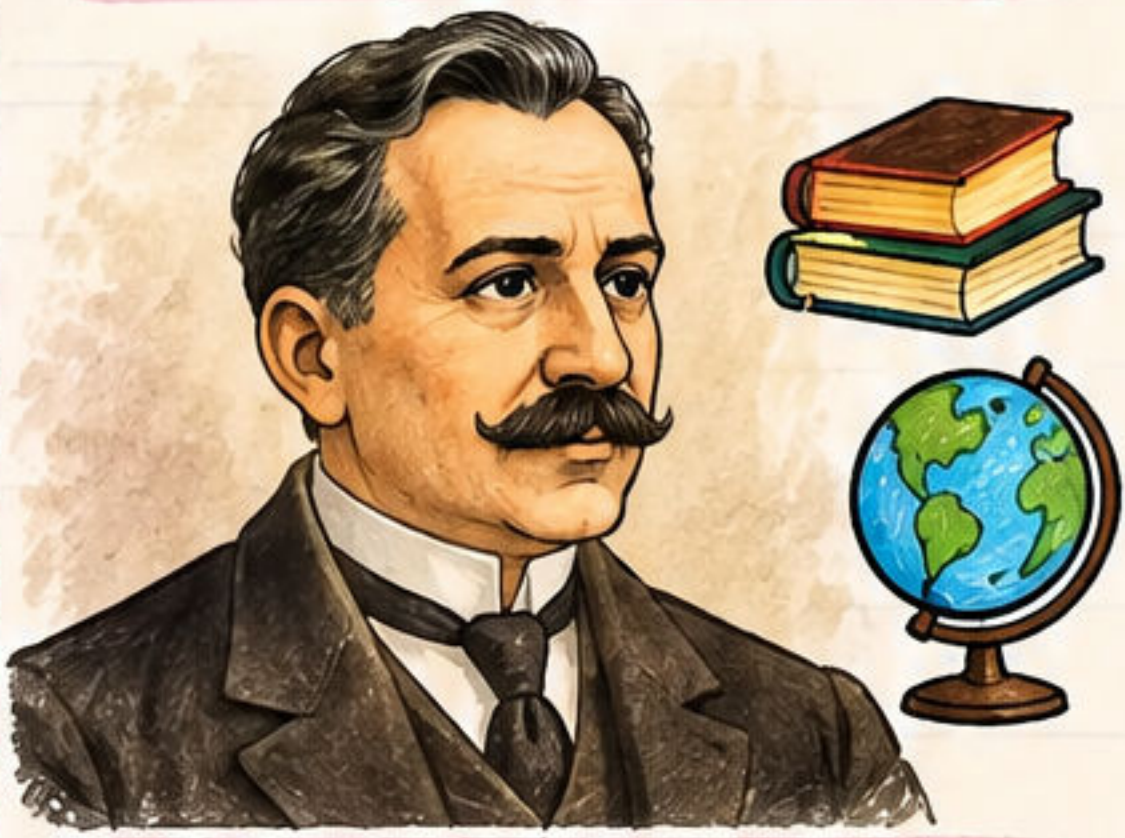
Harp Akademisi

Daha geniş bir bakış açısıyla vatanın geleceğini düşünmeyi öğrendim.

Önemli Fikir İnsanlarıyla Tanışması

Necip Asım Bey

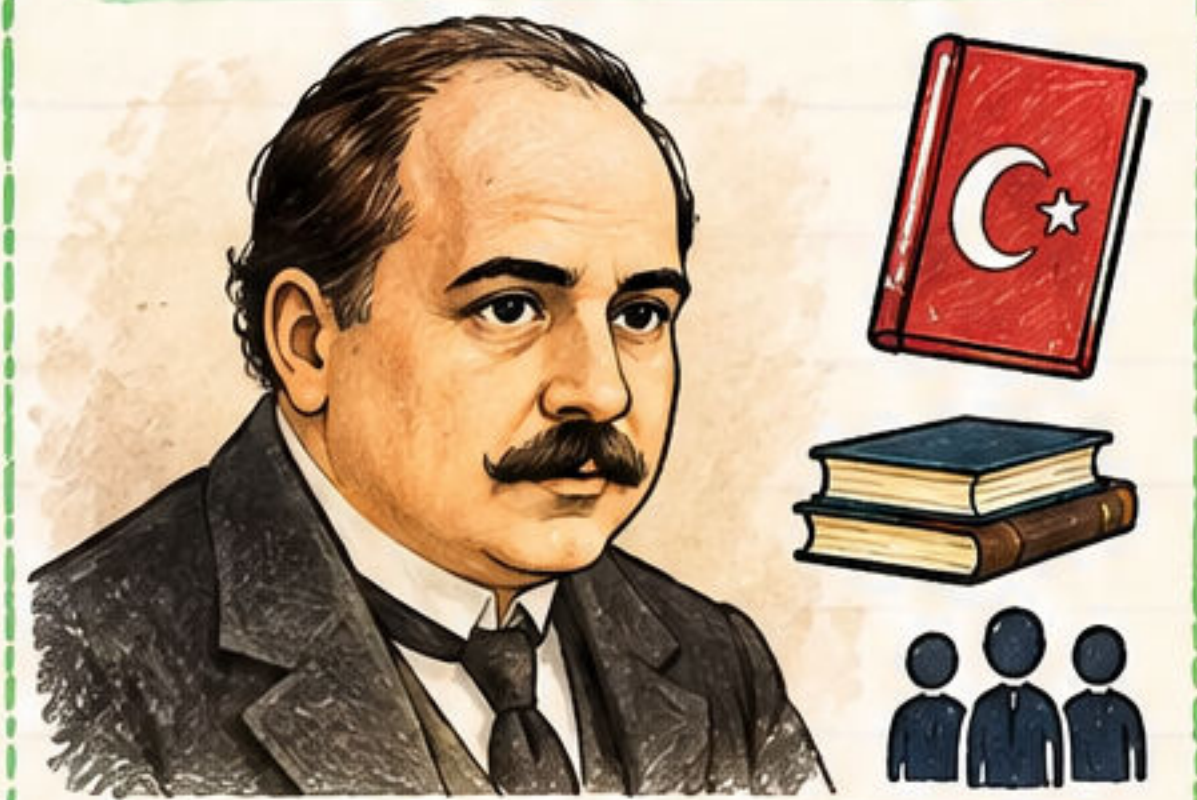
Necip Asım Bey — Fransızca ve tarih bilgisini güçlendirdi.

Tevfik Fikret

Tevfik Fikret — Özgürlük ve adalet fikirleri.

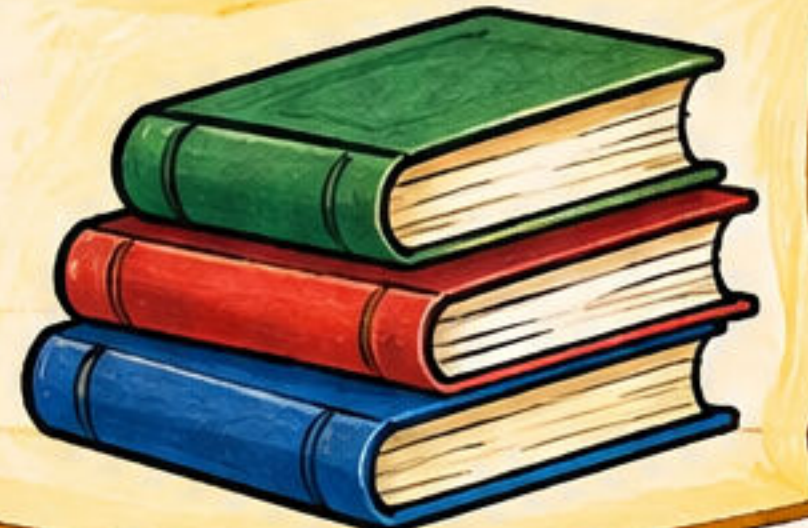
Ziya Gökalp

Ziya Gökalp — Türk tarihi, sade dil ve eğitim birliği üzerine fikirler.

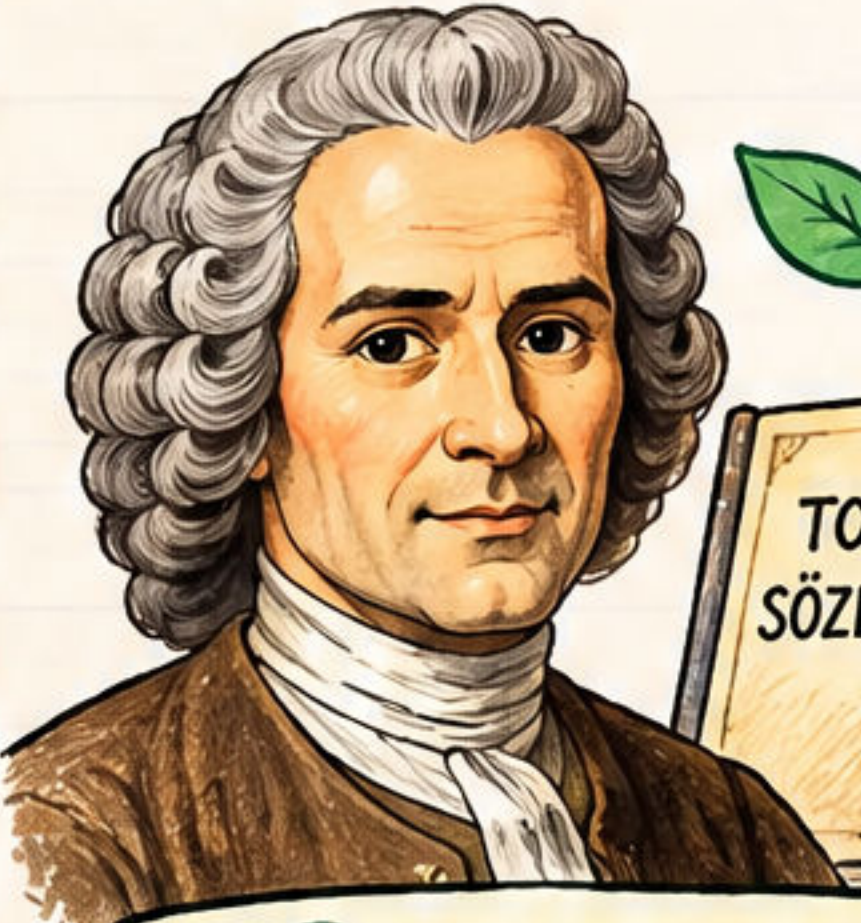
Eğitim + okuma + tartışma → fikir dünyasının gelişmesi

Aydınlanma Düşünürleri ve Yeni Kavramlar

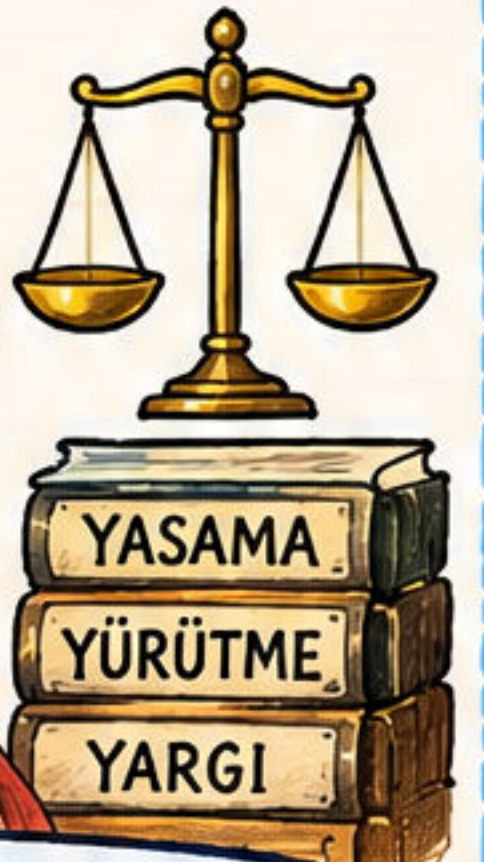
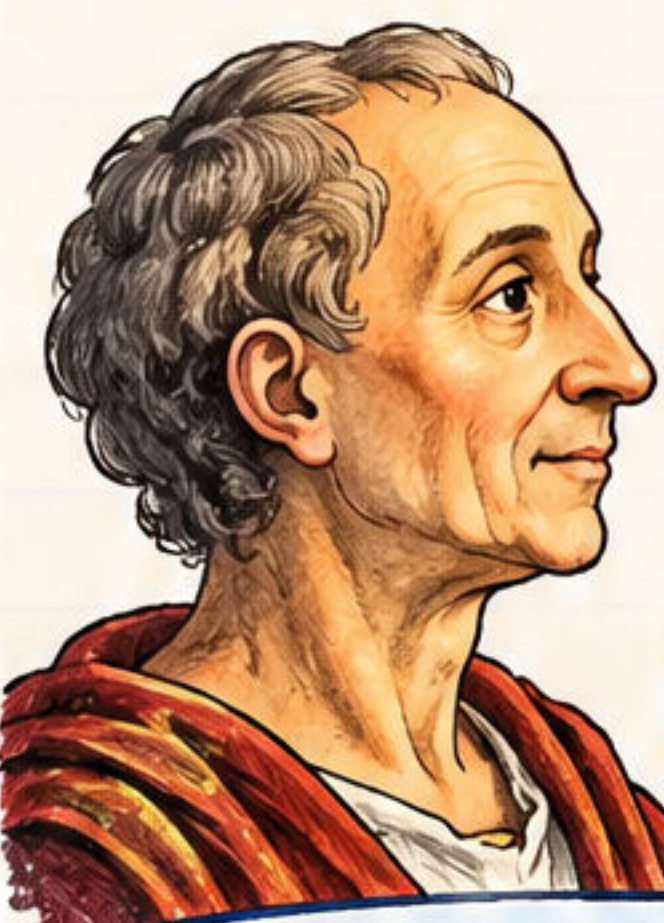

Aydınlanma Düşünürleri ve Görüşleri

Rousseau

Toplum Sözleşmesi, millî egemenlik ve halkın kendi kendini yönetmesi.

Montesquieu

Özgürlük ve yönetim biçimleri.

Voltaire

Akıl, özgürlük ve eleştirel düşünce.

Fethi Okyar, Mustafa Kemal'in bu eserleri tanınmasına yardımcı oldu.

Aydınlanma → özgürlük → millî egemenlik

Şam'da İlk Örgütlenme: Vatan ve Hürriyet Cemiyeti

1905'te

Harp Akademisi'nden kurmay yüzbaşı olarak mezun oldu ve Şam'a atandı.

Kötü yönetim ve azınlık ayaklanmaları, bir şey yapmalıyım düşüncesini güçlendirdi.

1906'da

arkadaşlarıyla **Vatan ve Hürriyet Cemiyeti**'ni kurdu.

1907'de

Selanik'te **İttihat ve Terakki Cemiyeti** ile birleşti.

Neden Örgütlendi?

- Osmanlı Devleti'nde kötü yönetim halkın yaşamını zorlaştırıyordu.
- Azınlık ayaklanmaları bölgede güvenliği tehdit ediyordu.
- Vatanın içinde bulunduğu duruma kayıtsız kalamadı.
- Bir şey yapmalıyım düşüncesi onu harekete geçirdi.

"Vatan için çalışmak, gelecek nesillere borcumuzdur."

Sebeup - Sonuç

Kötü yönetim

Halkın devlete güveni azaldı.

Azınlık ayaklanmaları

Bölgede istikrarsızlık ve güvenlik sorunu ortaya çıktı.

Vatansever düşünceler

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti kuruldu.

Daha güçlü bir mücadele ihtiyacı

İttihat ve Terakki Cemiyeti ile birleşildi.

Dönemin Fikir Akımları

Devleti
kurtarmak için
farklı fikirler
ortaya atıldı.

Osmanlı Devleti'nin Son Döneminde
Çözüm Arayışları

Osmanlıcılık

Tüm milletleri
Osmanlılık ortak
kimliği çevresinde
birleştirme.

İslamcılık

Halifelik gücüyle
Müslümanları
birleştirme.

Türkçülük

Türklük ve
milliyetçilik
bağını öne
çıkarma.

Batıcılık (Garpçılık)

Bilim, teknik ve
eğitimde
çağdaşlaşma.

Adem-i Merkeziyetçilik

Bölgelere özerklik vererek
devleti bir arada tutma.

Mustafa Kemal, özellikle **Türkçülük** ve **Batıcılık**
fikirlerinden etkilendi; okuduklarını kendi mantık
süzgecinden geçirdi.

Yaşadığı Olaylar

Fikirlerini Nasıl Güçlendirdi?

Tecrübe
fikri olgunlaştırır.

**1897
Türk-Yunan
Savaşı**

Vatan sevgisi
güçlendi.

Vatanı korumak
için güçlü bir ordu
ve bilinçli bir millet
gerekir.

**1911
Trablusgarp
Savaşı**

Halkı örgütleyerek
bağımsızlık fikrini
sahada uyguladı.

Milletin desteğiyle
düzenli ordu olmadan da
vatan savunulabilir.

TRABLUSGARP
(LİBYA)

**1912-1913
Balkan Savaşları**

Millî mücadele
gerekliliğini gördü.

Dağınıklık ve hazırlıksızlık
büyük kayıplara yol açar.
Milletin bağımsızlığı için
daha güçlü ve bilinçli
bir mücadele şarttır.

**1915
Çanakkale Cephesi**

Askerî liderliği ve
halkın güveni
pekişti.

İnanç, disiplin ve
liderlikle imkânsız
görünen zaferler
kazanılabilir.

“Çanakkale
geçilmez!”

19 Mayıs 1919

Samsun'a çıkış,
sonraki mücadelenin
zeminini.

Milletin bağımsızlığı
için yeni bir mücadele
başlatma zamanı
gelmiştir.

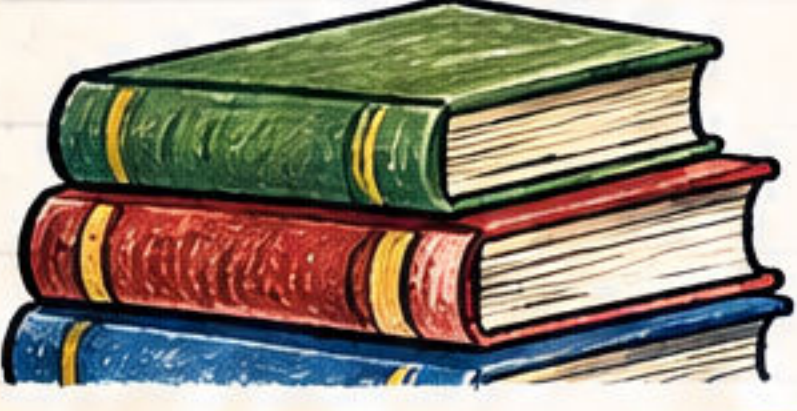
SAMSUN

“Her deneyim, daha güçlü bir inanç ve daha kararlı bir mücadeleye dönüştü.”

Mustafa Kemal'i Etkileyenler:

Dört Grup

Öğretmenler

- Şemsi Efendi
- Yüzbaşı Mustafa Bey
- Mehmet Tevfik Bey
- Necip Asım Bey
- Mehmet Asım Efendi

Arkadaşlar

- Ömer Naci
- Fethi Okyar

Okul +
arkadaş +
kitap + olay =
gelişen fikir
dünyası

Yerli yazarlar

- Namık Kemal
- Tevfik Fikret
- Mehmet Emin Yurdakul
- Ziya Gökalp

Yabancı düşünürler

- Rousseau
- Montesquieu
- Voltaire

Farklı insanlardan, farklı fikirlerden
beslenen bir zihin,
daha aydınlık bir geleceği kurar.

Etkinlik 1 –

Düşün
Eşleştir
Öğren!

Kişi ve Katkısını Eşleştir

Aşağıda Tanzimat ve Meşrutiyet Dönemi'nde etkili olan bazı kişilerin isimleri ve katkıları karışık olarak verilmiştir. Doğru eşleştirmeleri yapınız.

Kişiler

1 Şemsi Efendi

2 Mehmet Tefvik Bey

3 Ömer Naci

4 Fethi Okyar

5 Mehmet Asım Efendi

Katkıları

a Rousseau ve Voltaire'i tanıttı

b Anlayarak öğrenmeyi savundu

c Şiirden vazgeçirip askerlik hedefine yönlendirdi

d Namık Kemal'i tanıttı

e Hürriyet kavramını tarih dersinde işledi

Geçmiş
anlamak,
geleceği
aydınlatır.

Her aydın,
daha özgür,
daha bilinçli bir
toplumun yolunu açar.

Etkinlik 2 - Zaman Şeridini Tamamla

Aşağıdaki Atatürk'ün hayatı ile ilgili olayların gerçekleştiği yılları zaman şeridinde boş bırakılan yerlere yazınız.

Tarihleri doğru sırayla tamamlayalım, Atatürk'ün hayat yolculuğunu daha iyi anlayalım.

1

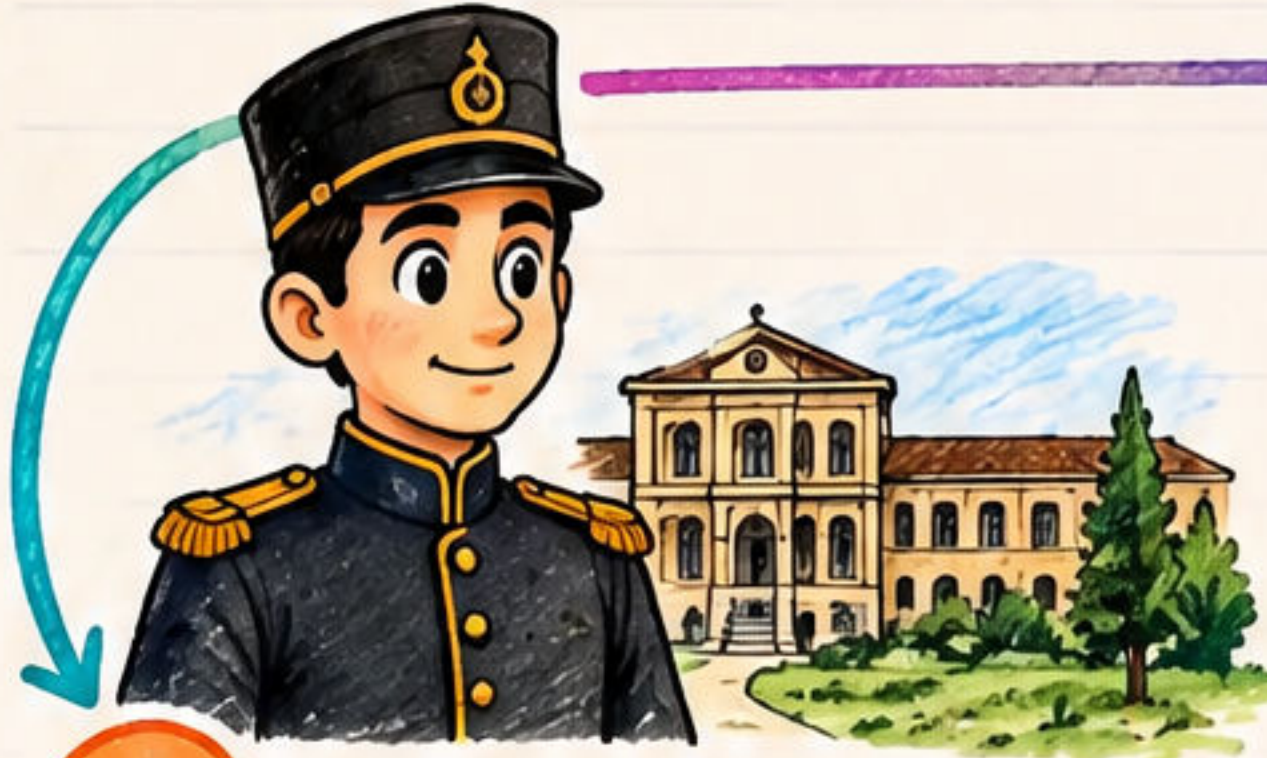
Selanik'te doğumu

2

Selanik Askeri
Rüştiyesi ve Kemal adı

3

Manastır Askeri
İdadisi

4

Harp Okulu

5

Harp Akademisi

6

Şam'a atanma

7

Vatan ve Hürriyet
Cemiyeti

8

Trablusgarp Savaşı

9

Çanakkale Cephesi

10

Samsun'a çıkışı

Bu olaylar, bağımsız ve çağdaş Türkiye'nin temellerini oluşturan önemli dönüm noktalarıdır.

Geçmişimizi öğrenmek, geleceğimize daha sağlam adımlarla yürümemizi sağlar.

Etkinlik 3 – LGS Tarzı Pekiştirme Testi

Bilgi + neden + sonuç bağlantısını kur.

1. Selanik'in çok kültürlü yapısı Mustafa Kemal'i nasıl etkiledi?

- A) Askerlik mesleğine yönelmesini sağladı.
- B) Farklı milletleri tanımasını ve hoşgörülü olmasını sağladı.
- C) Milli egemenlik düşüncesini benimsemesine neden oldu.
- D) Ekonomik alanda çalışmalara yönelmesini sağladı.

2. Mehmet Tevfik Bey hangi kavramı tanıttı?

- A) Vatenseverlik
- B) Hürriyet
- C) Cumhuriyet
- D) Milliyetçilik

3. Fethi Okyar'ın katkısı nedir?

- A) Mustafa Kemal'e matematik öğretmiştir.
- B) Mustafa Kemal'in İstanbul'daki sosyal çevresini geliştirmiştir.
- C) Mustafa Kemal'e askeri eğitim vermiştir.
- D) Mustafa Kemal ile birlikte Trablusgarp'a gitmiştir.

4. Türkçülük ile Batıcılık arasındaki fark nedir?

- A) Türkçülük, tüm İslam dünyasını birleştirmeyi amaçlar; Batıcılık, batı devletleriyle siyasi ittifak kurmayı hedefler.
- B) Türkçülük, Türk milletinin kültürünü ve birliğini esas alır; Batıcılık, Avrupa'nın bilim ve teknik ilerlemesini örnek almayı savunur.
- C) Türkçülük, ekonomik bağımsızlığı hedefler; Batıcılık, tarımın gelişmesini amaçlar.
- D) Türkçülük, dini esaslara dayanır; Batıcılık, Osmanlı Devleti'nin topraklarını genişletmeyi hedefler.

5. Trablusgarp Savaşı Mustafa Kemal'e hangi deneyimi kazandırdı?

- A) Düzenli bir ordunun kurulması gerektiğini görmesini sağladı.
- B) Sömürgeciliğe karşı mücadele deneyimi kazandırdı.
- C) Deniz savaşlarında başarı kazanmasını sağladı.
- D) Diplomasi alanında tecrübe edinmesini sağladı.

Etkinlik 4 -

Doğru-Yanlış ve Kendimi Değerlendiriyorum

Geçmişten öğrenir,
daha aydınlık
yarınlara
yürürüz.

Aşağıdaki ifadeleri dikkatlice okuyun.
Doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazınız.

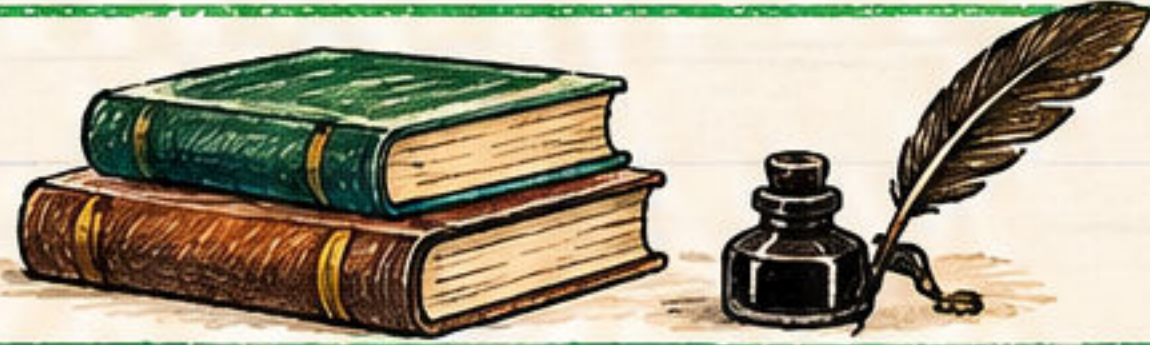
1

Mustafa Kemal 1881'de
Selanik'te doğdu.

2

Şemsi Efendi ezberci
eğitimi savundu.

3

Mehmet Tevfik Bey hürriyet
kavramını tanıttı.

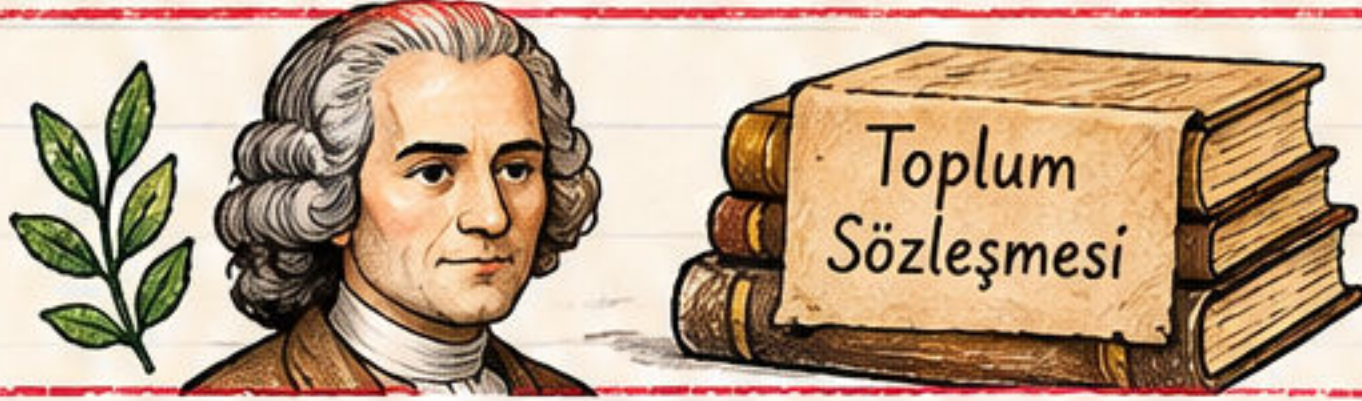
4

Ömer Naci, Namık Kemal'i
tanıttı.

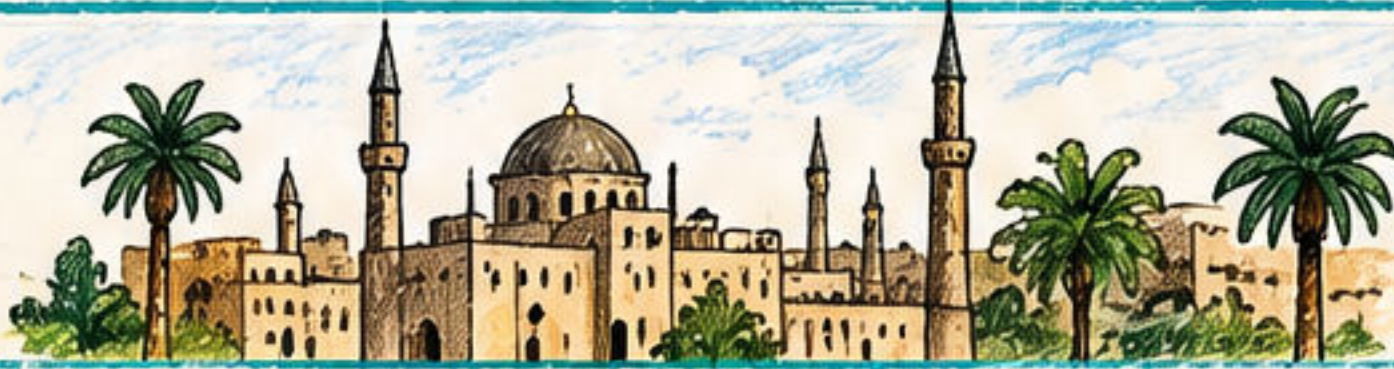
5

Rousseau millî egemenlik
düşüncesiyle etkili oldu.

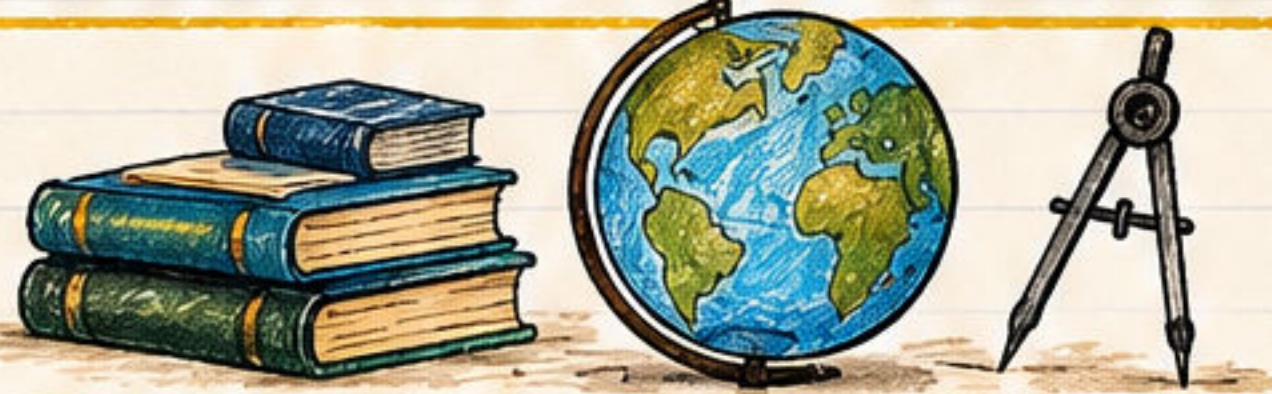
6

Vatan ve Hürriyet Cemiyeti
1906'da Şam'da kuruldu.

7

Türkçülük bilim ve teknikte
Batı'yı örnek almayı savunur.

8

Balkan Savaşları millî mücadele
bilincini güçlendirdi.

Kendimi değerlendiriyorum:

Bu konudan öğrendiğim en önemli bağlantı...

Öğrenme düzeyim:

Bugün neler öğrendim?

Kendimi nasıl hissediyorum?

Gelecekte neleri daha iyi anlamak istiyorum?

Etkinlikler

Cevap Anahtarı

Etkinlik 1 – Kişi ve Katkısını Eşleştir:

1-b, 2-e, 3-d, 4-a, 5-c:

Etkinlik 2 – Zaman Şeridi:

- 1881 Selanik'te doğum.
- 1893 Selanik Askeri Rüştîyesi ve Kemal adı.
- 1896 Manastır Askeri İdadisi.
- 1899 Harp Okulu.
- 1902 Harp Akademisi.
- 1905 Şam'a atanma.
- 1906 Vatan ve Hürriyet Cemiyeti.
- 1911 Trablusgarp Savaşı.
- 1915 Çanakkale Cephesi.
- 1919 Samsun'a çıkış.

Etkinlik 3 – Test:

- 1 çok kültürlü ortam ve farklı bakış açıları.
- 2 hürriyet.
- 3 Rousseau ve Voltaire'i tanınması.
- 4 Türkçülük milliyetçilik, Batıcılık bilim ve teknikte çağdaşlaşma.
- 5 halkı örgütlenme ve bağımsızlık fikrini uygulama.

Etkinlik 4 – Doğru-Yanlış:

1-D, 2-Y, 3-D, 4-D, 5-D, 6-D, 7-Y, 8-D.

Kendimi değerlendirme bölümü kişisel düşünceler içindir.